

ادعای فساد سیستماتیک واهی است

اصغر جهانگیر، سخنگوی قوه قضائیه، درباره صدور رای پرونده جای دیش گفت: «این مسئله نشان داد که دستگاه قضایی در برابر هر فسادی هیچگونه خط قرمزی برای خود ندارد و با همه مظاهر فساد در ابعاد مختلف مبارزه بی‌امانی را انجام داده و می‌دهد. نکته‌ای که در این پرونده مهم است و باید به آن توجه کنیم اینکه رسیدگی به این پرونده نشان داد که ادعای سیستماتیک بودن فساد در بخش‌های مختلف کشور عمدتاً از سوی بلندگوهای دشمن علیه دستگاه حاکمیت بلند می‌شود و این ادعای واهی است که دشمنان با غرض ورزی و با هدف برهم زدن امنیت روانی مردم و ناامید کردن آنها مطرح می‌کنند و یا بعضاً ناشی از عدم اطلاع صحیح بسیاری از افراد در خصوص فرآیندهای دادرسی است.»

اتحاد برای برچیدن فساد

جهانگیر در ادامه گفت: «دستگاه قضایی با رسیدگی به پرونده جای دیش و نظایر آن در عدم تحمل‌پذیری فساد و تلاش برای حفظ سلامت سیستم اقتصادی کشور تاکید کرده و این امر نشان می‌دهد که عرصه اقتصادی را بنیاد جولانگاه ویژه خواری و حمایت از رانت قلمداد کرد.» او ضمن بیان اینکه تشکیل پرونده جای دیش با همکاری بخش‌های حاکمیتی، نظارتی، بخش‌های امنیتی و سایر بخش‌های ذی‌ربط انجام شد، گفت: «کل حاکمیت برای برچیدن فساد مقصدین دست به دست هم دادند و سربلند بودند.» او ادامه داد: «معیشت مردم مهم است و باید به طور جدی همه ارکان حاکمیت به‌ویژه دولت برای اصلاح امور و رسیدگی بهتر به معیشت مردم اهتمام ویژه داشته باشند. قوه قضائیه نیز همواره برای این مسیر و همکاری با دولت و مجلس اعلام آمادگی کرده و انسجام قوا با هم و همکاری می‌توانند نقشه کسانی که به دنبال ضربه به معیشت مردم هستند را نقش بر آب کند.»

قانون استناد ندارد

سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به این سوال که رئیس قوه قضائیه با توجه به قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس توصیه‌ای با آقای ظریف داشتند و از سمت خودشان استعفا دادند: آیا این توصیه به افراد دیگر هم شده است؟ گفت: «همه در برابر اجرای قانون برابر هستند و قانون استثناء ندارد و هر کسی که مشمول قانون می‌شود باید از آن تبعیت کند و اگر از قانون تبعیت نکند قانون گذار او را مجبور به تبعیت می‌کند، زیرا قانون مرز بین نظم و بی‌نظمی و اقتدار دولت‌ها است و همه کشورها در اجرای قانون مقتدر هستند. در مورد اینکه آیا این قانون مشمول افراد دیگر نیز می‌شود یا خیر با دستور رئیس قوه قضائیه موضوع در حال بررسی از مراجع ذی‌ربط است و به محض دریافت پاسخ اقدام قانونی لازم انجام می‌شود.»

ارسال پرونده دو وزیر به اجرای احکام

جهانگیر در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه وزرای سابق صمت و جهادکشورزی در پرونده جای دیش به حبس محکوم شده‌اند، آیا این حکم اجرا شده است؟ گفت: «این پرونده متهمان متعددی دارد و متهم‌ردیف اول اکبر رحیمی درآباد در زندان است و بسیاری از متهمان از ابتدا بازداشت شدند و همچنان در بازداشت به سر می‌برند و در حال حاضر نیز حکم صادر شده در زندان هستند. در خصوص محکومیت آقایان فاطمی‌امین و ساداتی‌نژاد با توجه به اینکه حکم قطعی شده است در تاریخ ۱۸ اسفندماه پرونده جهت اجرا به اجرای احکام ارسال شده که با توجه به حجیم بودن پرونده در حال اقدام است.»

آخرین وضعیت پرونده معدن طیس

سخنگوی قوه قضائیه در رابطه با پرونده حادثه معدن طیس گفت: «در مورد ۵ نفر شامل مدیرعامل، مسئول فنی، مسئول ایمنی معدن و دو نفر دیگر به عنوان مدیران داخلی معدن بودند به اتهام تسبیح در ایراد جنایت غیرمعدن نفیس ۵۳ نفر از متوفیان با تصعیر هر کدام به میزان ۲۰ درصد کیفرخواست صادر شد و پرونده برای رسیدگی به دادگاه ارسال شد. با توجه به اینکه در مان مصادوم این حادثه تمام نشده است بدل مفیدی از پرونده تشکیل شد و تا وصول نظریه پزشکی قانونی موضوع در حال رسیدگی است. همچنین در خصوص ترک فعل‌های احتمالی رخ داده مدیران ادارات دولتی پرونده‌ای در سازمان بازرسی کل کشور تشکیل شده که در حال رسیدگی است. در مرحله دادسرا برای کاهش آلام بازماندگان دیده کامل تمام جانباختگان به اولیای دم پرداخت شده است.»

فساتحان ناگهانی

بررسی عملکرد مهم‌ترین احزاب و گروه‌های اصلاح طلب و میانه‌رو در سال ۱۴۰۳

فرهاد فخرآبادی
خبرنگار گروه سیاست

سالی که گذشت، اصلاح طلبان همراه با میانه‌روهایی که طی سال‌های اخیر خود را به اصلاح طلبان نزدیک کرده بودند، عجیب‌ترین اتفاقات سیاسی را تجربه کردند. آنها در حالی که منتقد تمام عیار دولت سیزدهم بودند، با درگذشت سیدابراهیم رئیسی، به عرصه انتخابات ریاست جمهوری ورود کردند و درحالی که طرف مقابل تقریباً تمام ارکان قدرت را همراه خود داشت، توانستند رای اکثریت شرکت‌کننده‌ها را به دست آورند و با پیروزی مسعود پزشکیان، تبدیل به فاتحان ناگهانی انتخابات شوند تا یکبار دیگر حداقل به صورت اسمی قدرت را در اختیار گرفته و وقایع مدیریت ایران به نام آنها ثبت شود. این گزارش، نگاهی به فعالیت‌های مهم‌ترین احزاب و گروه‌های اصلاح طلب و میانه‌رو در سال ۱۴۰۳ داشته است. البته ذکر این نکته ضروری است که موارد اشاره شده در این گزارش، موضوعات کلان پیرامون این احزاب به شمار می‌رود. طبیعی است که این احزاب فعالیت‌هایی درون حزبی و در راستای سیاست‌های خود داشته‌اند.

جبهه اصلاحات ایران

انتخابات ریاست جمهوری: شاخص‌ترین اقدام جبهه اصلاحات ایران در سال ۱۴۰۳ را می‌توان پیرامون فعالیت‌هایش در جریان انتخابات ریاست جمهوری مشاهده کرد. آنها

که در انتخابات مجلس دوازدهم مشارکت نکرده بودند، با مشخص شدن زمان برگزاری انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری، نهم خرداد، سندا راهبردی خود برای این انتخابات را منتشر کردند؛ سندی که ۱۵ خرداد توسط سیدمحمد خاتمی تایید شد و در بخشی از آن آمد «مشارکت جبهه در انتخابات منوط به تأیید صلاحیت حداقل یکی از این نامزدهای اختصاصی خواهد بود.» پس از انتشار سند، کار بر روی گزینه‌ها آغاز شد و ۱۷ خرداد به صورت رسمی اعلام کردند که «عباس آخوندی، مسعود پزشکیان و اسحاق جهانگیری» نامزدهای اختصاصی‌شان خواهند بود. در این بین نکته مهم این بود که آذر منصوری، رئیس جبهه رسماً اعلام کرد که «جبهه اصلاحات ایران در انتخابات ریاست جمهوری زیر بار نامزد نیابتی نمی‌رود». به هر ترتیب، مسعود پزشکیان تأیید صلاحیت شد تا جبهه هم وارد روند تبلیغات شده و بتوانند یکبار دیگر گزینه خود را راهی پاستور کنند. در این میان، بیانیه‌های صادرشده توسط آنها خطاب به مردم نیز شایان توجه است. با کشیده شدن انتخابات به دور دوم با انتشار بیانیه‌ای از مردم درخواست کردند که «ایران را از گرفتار آمدن به افراط‌گرایی خطرناک و حاکمیت کامل تجزیر نجات دهیم.» پس از پیروزی پزشکیان بیانیه دیگری را صادر کرده و در آن از رئیس جمهوری منتخب درخواست کردند: «به وعده‌های انتخاباتی پایبند باشید و صدای خاموش جامعه را بشنود.»

سایر اقدامات: پس از انتخابات اقدامات دیگری هم داشته‌اند که یکی از مهم‌ترین‌ها را می‌توان تشکیل کمیته‌های پایش عملکرد دولت دانست؛ کمیته‌هایی که از بهمن‌ماه کار خود را آغاز کرده‌اند. در کنار این کمیته‌ها، هیئت‌رئیس جبهه اصلاحات دیدارهای مهمی را هم برگزار کرده است. اگر از دیدارها با سیدمحمد خاتمی عبور کنیم، ویژه‌ترین دیدار اعضای هیئت‌رئیس جبهه اصلاحات را می‌توانیم دیداری بدانیم که ۲۴ شهریورماه با علی‌اکبر ناطق نوری برگزار شد. نکته دیگر درباره دیدارهای یکسال گذشته اعضای جبهه اصلاحات، به آنجا برمی‌گردد که آنها پس از انتخابات ریاست جمهوری دو دیدار با مسعود پزشکیان و دو دیدار با محمدرضا عارف داشته‌اند.

موضع‌گیری‌ها: مهم‌ترین موضع‌گیری‌های صورت‌گرفته توسط جبهه اصلاحات، علاوه بر دو بیانیه‌ای که قبل و پس از انتخابات صادر کردند، سه نامه‌ای بود که آنها برای دو رئیس

عسکری
president

قوه نوشتند. در اولین نامه، ۲۰ مرداد نگرانی‌های خود از

چینش هیئت دولت را به پزشکیان یادآور شده و از او درخواست کردند: «در مرحله اول شکل‌گیری هیئت دولت اجازه ندهید ویژه‌گرینی‌ها و روندهای ناصواب موجب حذف شایستگیان و نامیدی مردم از انتخاب خود شود.» نامه دیگر خطاب به پزشکیان، مربوط به دوم بهمن و پیرامون لایحه «تأمین امنیت زنان در برابر خشونت» بود که در آن، خواستار استرداد این لایحه از مجلس و اصلاح آن توسط دولت شدند. تنها نامه ارسال شده برای محسنی‌آزاه هم مربوط به سوم شهریور است که جبهه در آن با اشاره به صدور احکام جدید علیه بعضی از فعالان سیاسی، اجتماعی و زندانیان و تشدید تضییقات نسبت به آنان و عدم اعطای مرخصی به زندانیان سیاسی، خواستار این شد که قوه از پنجره فرصتی که با انتخابات اخیر فراهم شده است، استفاده بهینه کند و در همکاری با دولت جدید، حقوق و آزادی‌های بنیادین شهروندان را پاس بدارد. در کنار این دو نامه، آنها بیانیه‌ای را هم هشتم بهمن در اعتراض به ادامه روند حصر خانگی سه معترض به انتخابات ریاست جمهوری سال ۸۸ صادر کردند که در بخشی از این بیانیه با تأکید بر اینکه «هیچ حکومتی با حذف منتقدان و مخالفان خود پایدار نخواهد ماند.» آمده بود: «تداوم حصر میرحسین موسوی، مهدی کروبی و زهرا رهنورد همچنان زخمی بر پیکره عدالت و قانون است.» ۲۲ اسفند هم جبهه، بیانیه‌ای در واکنش به تغییر زمان برگزاری انتخابات شوراهای منتشر کرد و این تصمیم را «صدق آشکار تعارض منافع در قانونگذاری» دانست.

علاوه بر مواردی که ذکر شد، وقوع حوادثی در کشور منجر به صدور بیانیه از سوی جبهه اصلاحات شد که سه مورد آن مربوط به حوادث منطقه می‌شد. اولین مورد یازدهم مرداد و به دنبال ترور اسماعیل هنیه بود که در بخشی از این بیانیه آمده بود: «جبهه اصلاحات ایران با تأکید بر لزوم بازتعریف دکترین امنیت ملی و اصلاح فوری خفزه‌های امنیتی موجود در کشور، معتقد است نباید در تله دولت راست‌گرای اسرائیل برای درگیر کردن مستقیم ایران در جنگی خانمان‌سوز افتاد.» دیگر بیانیه در این زمینه، ۳۰ مهر و در اعتراض به اقدام مداخله‌جویانه اتحادیه اروپا در خصوص حاکمیت ایران بر جزایر سه‌گانه صادر شد که در آن، تأکید کردند: «هرگونه ادعای مالکیت و حاکمیت درباره سه جزیره ایرانی فاقد اعتبار تاریخی، بین‌المللی و غیرقابل مذاکره است.» بیانیه دیگر در این حوزه، ۵ آبان و پس از حمله اسرائیل به ایران صادر شد. بخشی از این بیانیه، جبهه اصلاحات آورده بود: «انتکار عمل در دست دولتمردان ایران برای جلوگیری از جنگ فراگیر، کاهش تنش و ایفای نقش در تعیین سرنوشت آینده منطقه است.» در کنار این موارد، جبهه اصلاحات پس از فاجعه معدن زغال سنگ طیس هم بیانیه‌ای صادر کرد.

حزب اتحاد ملت

آنها ملت ایران است

انتخابات ریاست جمهوری: آنها که مانند جبهه اصلاحات در انتخابات مجلس دوازدهم مشارکت نکرده بودند، با آغاز روند انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری،

فعالیت‌های‌شان را بر مبنای تصمیمات جبهه اصلاحات قرار دادند و بر همین اساس، ۲۲ خرداد، حمایت از پزشکیان را اعلام کردند. پس از برگزاری دور اول انتخابات، بیانیه‌ای را در دهم تیر صادر کرد که در بخشی از آن آمده بود: «فریاد نارضایتی شما در ۸ تیر بلندتر از آن است که کسی نشنیده باشد، ۱۵ تیر اما موعد تغییر در حکمرانی است.» این حزب، پس از آغاز به کار دولت چهاردهم بیانیه دیگری صادر کرد که در قسمتی از آن تأکید کرده بودند، «جامعه تغییر خواه و اصلاح طلب ایران حتی آن بخش‌ها که به هر دلیل در انتخابات شرکت نکردند و شیوه اعتراض و امتناع را تداوم بخشیدند، متصد به ثمر نشستن شعارها و وعده‌های عدالت‌خواهانه و اصلاح طلبانه دکتر پزشکیان در جهت تغییر وضع موجود، رفع تبعیض‌های عقیدتی و جنسیتی و نسلی، توسعه و ترقی کشور و تحقق وفای و انسجام ملی در معنای درست

قوه مردمی کلمه هستند.»

موضع‌گیری‌ها: آنچه که حزب اتحاد ملت در سال ۱۴۰۳ درباره آنها موضع گرفته را در دو حوزه می‌توان خلاصه کرد. یکسری بیانیه‌ها با توجه به اتفاقات روز ایران و جهان بودند که دو بیانیه درباره انتخابات بود که مورد اشاره قرار گرفت اما اکثر بیانیه‌های روز آنها پیرامون مسائل منطقه است. آنها ۲۹ فروردین، پس از حمله موشکی ایران به اسرائیل، تأکید کردند که «حمله به اسرائیل حق مشروع ایران بود» ۱۲ مرداد و پس از ترور اسماعیل هنیه در تهران، نوشتند: «انجام این جنایت در پایتخت ایران به عنوان کشور میزبان و در روز تحویل دولت به رئیس جمهوری که روی کار آمدنش امیدی تازه در بخش‌های وسیعی از جامعه رنجور و خسته ایران ایجاد کرده است، بی‌شک تصادفی نیست و اهداف خاص دیگری را نیز دنبال می‌کند.» در روز ششم آبان و به دنبال حمله اسرائیل به ایران هم بیانیه‌ای در محکومیت این حرکت از سوی حزب اتحاد ملت صادر شد. دیگر موضعی که حزب اتحاد ملت درباره آن بیانیه صادر کرد، موضوع جزایر سه‌گانه بود. آنها ۲۷ مهر از دستگاه دیپلماسی خواستند که موضع مقتدرانه بگیرند. علاوه بر این مسائل، آنها سوم مهر و پس از فاجعه معدن طیس بیانیه دیگری صادر کردند.

اما پرشمارترین موضع‌گیری‌های صورت‌گرفته توسط حزب اتحاد ملت در حوزه بیانیه‌های تحلیلی آنها در مسائل سیاسی و اجتماعی بوده است. در حوزه سیاسی، این حزب ۱۷ آذر نامه‌ای را برای مسعود پزشکیان پیرامون قانون حجاب و عفاف نوشتند و در آن خواهان عدم اجرای این قانون شدند. همچنین ۱۶ بهمن، با انتشار بیانیه‌ای نوشتند «از دولت و حاکمیت می‌خواهیم که به خواسته‌های مردم نجیب و ناراضی ایران گوش فرادهند.» این حزب، ۲۵ بهمن هم بیانیه‌ای صادر کرد و در آن خواستار پایان حصر شد. در حوزه اجتماعی هم این حزب ۵ بیانیه تحلیلی را صادر کرد که دو مورد از آنها در حوزه کارگری بوده است. ۱۲ اردیبهشت به مناسبت روز جهانی کارگر، در بیانیه آنها تأکید شد که «امورات مردم باید به خود آن‌ها سپرده شود.» در ۲۴ بهمن هم در خصوص تعیین حداقل دستمزد بیانیه‌ای از سوی این حزب صادر شد که در آن درخواست کردند «شکاف فراینده میان قدرت خرید کارگران و تورم جبران شود.» سایر بیانیه‌های اجتماعی که از سوی حزب اتحاد ملت صادر شده، به ترتیب ۱۸ اردیبهشت (در اعتراض به طرح نور و تلاش تندرها در ماجرای عفاف و حجاب)، ۲۲ اردیبهشت (به مناسبت هفته معلم و با تأکید بر اینکه حاکمیت باید صداهای استادان و معلم‌ان را از زبان خودشان بشنود)، ۲۱ و اسفند (به مناسبت روز جهانی زنان و با تأکید بر تلاش برای از بین بردن تبعیض) بوده است.

حزب توسعه ملی

انتخابات ریاست جمهوری: هشتم خرداد بیانیه‌ای صادر کردند و انتخابات پیش‌رو را از موقتی تاریخی برای حاکمیت دانستند. ۲۶ خرداد، بیانیه انتخاباتی دوم

این حزب در حمایت از مسعود پزشکیان صادر شد و پس از صدور این بیانیه، ستادهای انتخاباتی خود را فعال کردند. در آستانه انتخابات، بیانیه دیگری از سوی آنها صادر شد که در آن هشدارهایی را به دستگاه‌های امنیتی و مجریان و ناظران انتخابات داده بودند. پس از کشیده شدن انتخابات به دور دوم چهارمین بیانیه انتخاباتی‌شان را صادر کردند که در بخشی از آن آمده بود: «دور دوم انتخابات در روز جمعه آینده کشور ما ایران نه در برابر انتخاب از میان دو نامزد بلکه در برابر یک فرآیند و انتخاب از میان دو رویکرد قرار دارد، که آینده کشور را دست‌کم برای هشت سال آینده رقم خواهد زد.»

موضع‌گیری‌ها: بدون شک، از نظر صدور بیانیه باید حزب توسعه ملی را در سال ۱۴۰۳ یکی از پرکارترین احزاب ایران دانست. آنها در این سال، ۲۶ بیانیه صادر کردند که بخشی از آنها تحلیلی و بخشی دیگر با توجه به مسائل روز بوده است. در بخش بیانیه‌هایی که بیشترین آن در حوزه سیاسی و اجتماعی